

Brussel, 26 januari 2017

Advies 2017/02

Uitgebracht op eigen initiatief

Artikel 109 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Verzekeringsplicht van VZW-mandatarissen

Aan het Comité wordt voor advies een ontwerpnota aan de sociale verzekeringsfondsen voorgelegd die de voorwaarden van onderwerping aan het sociaal statuut verduidelijkt voor mandatarissen die actief zijn in een VZW. De nota bepaalt onder meer dat dat een bestuurder die actief is in een VZW die aan de rechtspersonenbelasting onderworpen is, en die in hoofde van dit mandaat inkomsten genereert die als beroepsinkomsten worden belast, niet verzekeringsplichtig in het sociaal statuut der zelfstandigen voor zover het bedrag van de inkomsten die uit het mandaat voortkomen beneden het plafond blijven waaronder zelfstandigen in bijberoep geen sociale bijdragen verschuldigd zijn (voor 2017, 1.471,014 €). De regeling gaat in vanaf 1 januari 2017. Het Comité brengt een positief advies uit met betrekking tot de ontwerpnota maar vraagt dat deze duidelijker uitgewerkt wordt in functie van de praktische toepassing van de regeling door de fondsen.

De onderwerping van mandatarissen die actief zijn binnen een VZW geeft in de praktijk aanleiding tot problemen. Als gevolg hiervan werd een nota aan de sociale verzekeringsfondsen opgesteld die de voorwaarden van onderwerping voor deze categorie verduidelijkt.

1 Context

Regelmatig worden de fondsen geconfronteerd met bestuurders van VZW's die vergoedingen ontvangen die belast worden als beroepsinkomsten en waarop het fiscaal vermoeden van verzekeringsplicht van toepassing is. Vele van deze bestuurders beweren dat ze geen winstoogmerk hebben, dat hun vergoedingen enkel de terugbetaling vormen van gemaakte kosten en/of dat ze voor de uitvoering van hun mandaat onder de toepassing vallen van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers. Het sociaal statuut der zelfstandigen voorziet geen specifieke bepalingen voor deze mandatarissen.

De praktijk heeft echter aangetoond dat er concrete richtlijnen nodig zijn voor de behandeling van deze dossiers. Er werd daarom beslist tot de opmaak van een nota aan de sociale verzekeringsfondsen ter verduidelijking van de voorwaarden van onderwerping van mandatarissen die actief zijn in een vzw.

2 De nota aan de fondsen

In de ontwerpnota die voor advies aan het Comité wordt voorgelegd, wordt de toepassing van de VZW-wetgeving behandeld, het fiscaal en het sociaal statuut van deze bestuurders belicht, nagegaan of een bestuurder van een VZW voor de uitoefening van zijn mandaat beroep kan doen op de toepassing van de wet betreffende de rechten van vrijwilligers en worden richtlijnen gegeven voor de behandeling van concrete dossiers. Tot slot worden enkele aanverwante organisaties of verenigingen die eveneens aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn onder de loep genomen.

De nota aan de fondsen voorziet o.m. dat een bestuurder die actief is in een VZW die aan de rechtspersonenbelasting onderworpen is, en die in hoofde van dit mandaat inkomsten genereert die als beroepsinkomsten worden belast, niet verzekeringsplichtig in het sociaal statuut der zelfstandigen voor zover het bedrag van de inkomsten die uit het mandaat voortkomen beneden het plafond blijven waaronder zelfstandigen in bijberoep geen sociale bijdragen verschuldigd zijn (voor 2017, 1.471,014 €). Deze regeling zal gelden vanaf 1 januari 2017 en zal geen retroactieve werking hebben, tenzij de betrokken mandataris daarom verzoekt.

3 Het advies van het Comité

Het Comité gaat akkoord met de principes die zijn opgenomen in de ontwerpnota aan de fondsen die voor advies wordt voorgelegd. Het brengt derhalve een positief advies uit. Het Comité vraagt evenwel dat de ontwerpnota nog verder wordt uitwerkt en verduidelijkt (m.n. voor wat betreft de retroactiviteit) in functie van de praktische toepassing van de regeling door de fondsen.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 26 januari 2017 :

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter